

Zpráva o činnosti Archivu Pražského hradu v roce 2002

Personální situace:

V Archivu PH působili Mgr. Martin Halata (vedoucí-odborný archivář), Mgr. Klára Halmanová (odborná archivářka), pí. Jarmila Kotková (asistentka), Mgr. Marek Suchý (odborný archivář-zástupce vedoucího) a Ing. arch. Michal Šula (odborný archivář). Ke dni 30.8.2002 rozvázala pracovní poměr PhDr. Věra Vávrová.

Fotografické práce vykonávali pp. Karel Bulín, Jan Mahr a Stanislav Loudát (od září 2002)

V rámci studentského servisu se na zpracování knižních fondů podíleli pp. Jakub Štogr (průběžně) a Marek Dörfel (do října 2002.)

Ve dnech 16.8.-16.9.2002 praktikoval v APH Bc. Tomáš Fabián, studující Pedagogické fakulty UJEP v Ústí nad Labem.

Služby badatelům:

Archiv Pražského hradu představuje vedle Archeologického ústavu AV ČR, Oddělení uměleckých sbírek SPH a Odboru památkové péče Kanceláře prezidenta republiky další historické odborné centrum na Pražském hradě, respektuje však i svoje postavení v rámci tzv. archivů zvláštního významu jednotné archivní sítě ČR.

Studovnu pracoviště navštívilo celkem externích 89 zájemců, kteří uskutečnili 290 návštěv. Pokles počtu studujících oproti roku 2001 byl způsoben uzavřením studovny do června 2002, kdy byla prováděna tzv. generální inventura jednotného archivního fondu.

Pracovníci rovněž průběžně odpovídali na badatelské dotazy (pisemně, ústně i přes elektronické adresy) a vyřízena byla bohatá objednávková agenda (fotopráce, rešerše, výpůjčky knih). Aktuální ceníky za poskytované služby jsou uvedeny na internetových stránkách APH (<http://www.hrad.cz/castle/archiv>)

Aktuální informace APH umisťoval na stránky České archivní společnosti (<http://www.cesarch.cz>)

Pracovní program:

V lednu-červnu 2002 probíhala na pracovišti generální inventura JAF dle instrukce MV ČR. V APH byly ke dni ukončení inventury 30.6.2002 uloženy 53 archivní fondy a sbírky. Souběžně s inventurou byly prováděny fotografické dokumentační práce skutečného stavu fondů a sbírek. Výsledky jsou uloženy na CD-romech.

Pracovníci Archivu Pražského hradu pokračovali ve zpřístupňování archivních fondů a jejich vědeckém a odborném využití. Výraznou část činností tvořila ochrana archivních památek před nepříznivými vlivy všech kategorií. (Viz dále ochrana fondů).

Kromě této činnosti se věnovali vlastní odborné práci, zúčastnili se několika seminářů a konferencí, a vykonávali pedagogickou činnost. (Viz dále.)

Ze škály činností mimo běžnou pracovní náplň jmenujme:

- činnost ve skartační posuzovací komisi KPR-SPH (M.Halata) a posuzování skartačních seznamů firmy První archivní a spisovenská (M.Halata, M.Šula)
- příprava Stálé expozice na PH a projekty související (autorské texty, libreto, výběr exponátů a ilustrací, fotografické práce-M.Halata, M.Suchý, K.Halmanová, J.Kotková, M.Šula, J.Mahr)
- soupis fotografií ze sbírky Frick (T. Fabián)
- mimořádná revize sbírky mikrofilmů (J.Kotková-St. Loudát)
- mimořádná revize a reponování tzv. sbírky nálezů (M.Halata)
- mimořádný soupis nevidovaných duplicitních knih (M.Halata-K.Halmanová)

Digitalizace fondů:

1) Dokončeny byly práce na digitalizovaném katalogu rukopisné knihovny Metropolitní kapituly u sv. Víta (autorem katalogu je Antonín Podlaha). Umístění na internetových stránkách APH umožní pracovat s touto závažnou pomůckou i zahraničním zájemcům, pro které byla připravena i anglická mutace úvodu a návod s recentními poznámkami ke katalogu.

2) Výraznou měrou pokročilo i zpracování archivních fondů digitálním fotografickým procesem. Tímto způsobem se m.j. podařilo zdokumentovat celý soubor fotografických alb M. Klementa, která zachycují stěhování Plečnikova Monolitu a Mísy pro Rajskou zahradu na Pražský hrad. Výrazně pokročily i fotografické digitální práce na tzv. Mockerových skicářích z fondu Jednota pro dostavbu katedrálního chrámu sv. Víta a na dílčích plánech z nové plánové sbírky. Velký soubor tvoří již zmíněné dokumentace, prováděné v rámci generální inventury.

3) Program EU "Culture 2000": grant Digitalisation European Cathedral Archives (D. E. C. A.)

V rámci programu "Culture 2000" se Archiv PH stal členem týmu řešitelů grantového projektu č. 2002-0289/001-001 CLT-CAC31. Spolupřítelitelé jsou Dombauverwaltung/Metropolitankapitel der Hohen Domkirche v Kolíně nad Rýnem (nositel grantu), Rijksuniversiteit Leiden (Nizozemí) a Dombausekretariat zu St.Stephan (Vídeň, Rakousko) a počítačová experti z Kolína nad Rýnem a Norimberka. Výsledkem společného projektu by se měla stát mezinárodně použitelná textová a obrazová databáze materiálů se vztahem ke katedrálním chrámům v zemích účastníků projektu.

Ochrana fondů:

V rámci ochrany fondů pokračoval Pilotní projekt průzkumu fyzického stavu rukopisného fondu Metropolitní kapituly u sv. Víta. (Viz zpráva o činnosti APH za rok 2001)

Projekt je prováděn odborníky z Institutu konzervačních a restaurátorských technik v Litomyšli. Práce byly soustředěny na fotografickou dokumentaci hlavních typů poškození pergamenových a papírových rukopisů a zpracování databáze získaných výsledků.

V říjnu 2002 započal program konzervace a dokumentace poškození plánů sbírky sign. M (Mocker) a H (Hilbert). Práce jsou rovněž prováděny experty z IRKT v Litomyšli, kteří ambulantně opravují hlavní poškození na papírových plánech, a dokumentace hlavních typů poškození. Výsledkem bude doporučený soubor opatření a databáze pro další restaurátorské a konzervační zásahy.

Akviziční činnosti:

V rámci schváleného rozpočtu byla dále budována příruční knihovna a Uměnovědná knihovna. Příruční knihovna obohatily 333 přírůstky, Uměnovědná knihovna zaznamenala celkem 170 přírůstků zejména zahraniční literatury, také díky štědrým darům. (Dr.Eliška Fučíková, KPR)

V listopadu 2002 Archiv získal část pozůstalosti dr. Jana Morávka, archiváře, zakladatele Archivu Pražského hradu.

Dvě položky obohatily grafickou sbírku (grafické listy z 18. a 19. století).

Další odborné činnosti pracovníků APH:

Osvětová činnost-exkurze do APH

J.Kotková: exkurze restaurátorské a konzervátorské sekce Národního archivu Francie, Paříž (Pí. Marie Claude Delmas, p.Gilbert Leguen)

Pedagogická činnost

M.Halata: Nauka o pramenech, vedení semináře, PF UJEP Ústí nad Labem. 28 hodin

M. Suchý: Historické prameny k dějinám středověku v APH, seminář R. Zaorala: Ikonografické prameny k dějinám každodennosti, Fakulta humanitních studií Praha, březen 2002

Účast na seminářích a konferencích

M. Halata, K. Halmanová, M. Šula, M. Suchý: Seminář Příprava evakuačních plánů pro objekty archivů, knihoven, muzeí a památkové péče, Pardubice 13.6.2002

K. Halmanová, M. Šula: Mezinárodní konference Muzeum a změna, Národní muzeum Praha, 16.-18.10.2002

K. Halmanová: Seminář Armáda, společnost a první světová válka, Jihočeské muzeum, České Budějovice, 8.11.2002

K. Halmanová : Seminář Dokumentární film a soudobé dějiny, AV ČR Praha

Účast na odborných školeních

M. Šula: Archivní kurs, Filosofická fakulta UK

Spolupráce s institucemi

Fondazione Benetton Studi Ricerche, Treviso

M. Halata-K. Halmanová-M. Šula: Výběh obrazových dokumentů pro publikaci- Premio Internazionale Carlo Scarpa per il Giardino/ I Giardini del Castello di Praga 2002, Treviso 2002.

Členství v oborových organizacích

Kolektivní člen Asociace muzeí a galerií ČR (od 2001)

Granty APH

M. Suchý: Stavební proces nejen ve světle svatovítských týdenních účtů, GA ČR

M. Halata: Digitalisation European Cathedral Archives (DECA), Culture 2000

Bibliografie pracovníků APH

M. Halata: Archivář Morávek a soupis památek Jičínska (1907-1946), in: Archiváři ve XX. století. Sborník příspěvků z konference 18.-19.9. 2001 v Jindřichově Hradci, Jindřichův Hradec, 2002, s.127-128

M. Halata (rec.): Johanna von Herzogenberg, Z mého života, Ústí nad Labem 2002 (v tisku)

K. Halmanová-J. Ptáček ml.: Václav Boukal, kat. výstavy, Vlachovo Březí 2002